

Ispitivanje radnika i poslodavaca iz metaloprerađivačke industrije

Izvještaj za Hrvatsku

Let's get green!

Social partners' joint action to enhance worker
involvement in company-level implementation
of the European Green Deal

WITH SUPPORT FROM THE EUROPEAN UNION

1. Glavni zaključci i mišljenja

Glavni zaključci ispitivanja

- Gotovo svi ispitanici smatraju da je **ljudsko djelovanje glavni uzročnik klimatskih promjena**. Najvećim prijetnjama pritom doživljavaju one pojave koje najizravnije ugrožavaju suvremeni način života (ekstremne klimatske prilike, zagađenje zraka...).
- Ispitanici su prilično **slabo upoznati s Europskim zelenim dogovorom** i u najboljem slučaju su samo čuli za njega.
- Većina ispitanika najvažnijim mogućnostima za sektor metala i čelika vidi nove mogućnosti **upravljanja energijom i otpadom**, te **razvoj industrijskih inovacija** na području čistih tehnologija.
- Oko polovice ispitanika glavnom prijetnjom u procesu zelene tranzicije smatra **gubitak radnih mjesta i gašenje industrijskih postrojenja**.

Glavni zaključci ispitivanja

- U radnim sredinama većine ispitanika nije bilo razgovora između poslodavca i sindikata o temama povezanim sa smanjenjem utjecaja kompanije na klimu i okoliš. Ipak, kod trećine ispitanika bilo je takvih razgovora i oni mogu biti korisni primjeri dobre prakse.
- U rijetkim slučajevima kad su radnici bili uključeni u donošenje odluka vezanih uz prilagodbu klimatskim promjenama radilo se isključivo o informiranju.
- Većina ispitanika slabo poznaje europske inicijative vezane uz prilagodbu klimatskim promjenama.
- Većina ispitanika zainteresirana je za edukaciju na ovom području, pri čemu kao korisne teme posebno ističu nove industrijske procese i čiste tehnologije.
- Od tema vezanih uz uključivanje radnika posebno ih zanima učinkovita komunikacija i konkretne prakse uključivanja radnika u procese donošenja odluka.

Mišljenja i preporuke

- Ispitivanje je pokazalo da među predstavnicima radnika postoji opće razumijevanje i određena razina interesa za pitanja vezana uz prilagodbu klimatskim promjenama.
- Ipak, velika većina ispitanika slabo je upoznata s detaljima ovih procesa, kao i s njihovim konkretnim učincima na poslovanje kompanija u sektoru metala i čelika.
- Uz teme koje su izabrali sami ispitanici, pri izradi edukacija trebalo bi posebno voditi računa o praktičnom aspektu, odnosno tome da se sve teme na što konkretniji način povežu s uvjetima proizvodnje i rada u sektoru metala i čelika, odnosno svakodnevnim radnim životom sudionika edukacija. U suprotnome bi teme i pojmovi sudionicima mogli ostati previše apstraktni, a edukacije polučiti slabi učinak.

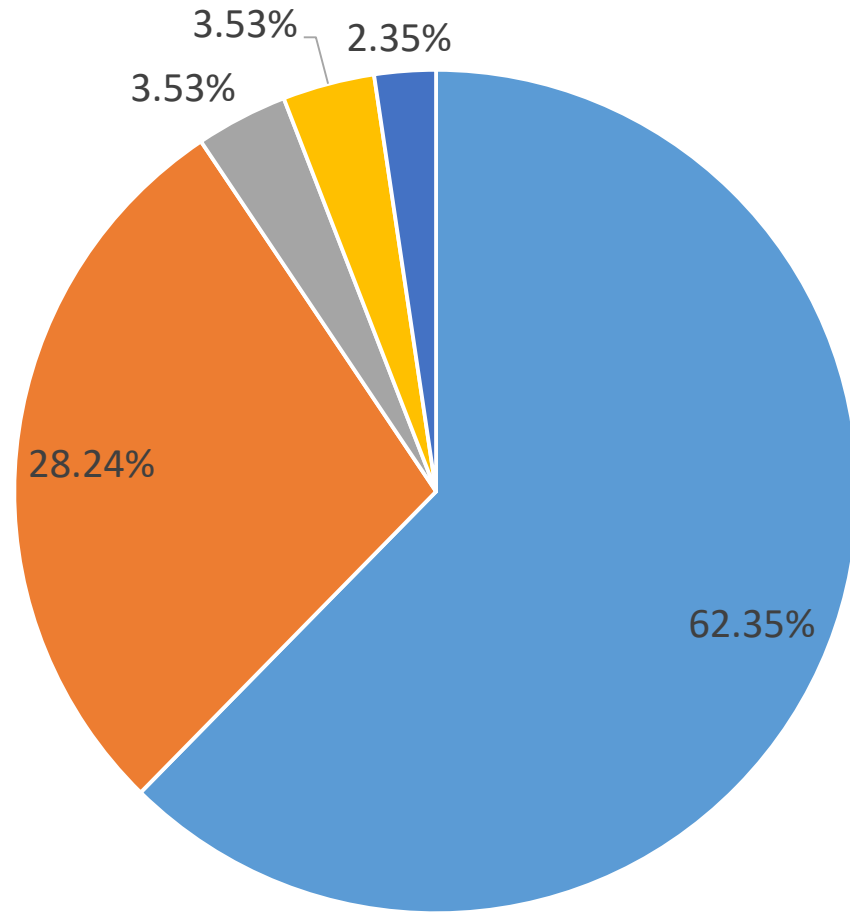
Mišljenja i preporuke (2)

- Trebalo bi dodatno istražiti konkretne pozitivne prakse uključivanja radnika u donošenje odluka vezanih uz zelenu tranziciju (u Hrvatskoj i u drugim zemljama uključenima u projekt), te takve primjere uključiti u edukaciju. Predstavnicima radnika i sindikata je često teško napraviti prvi korak u pretvaranju općenite teme u konkretan predmet socijalnog dijaloga, te bi im stoga takvi primjeri bili izuzetno korisni.
- S obzirom da se ispitanici najviše boje gubitka radnih mjesta, posebnu pažnju treba posvetiti primjerima učinkovitog upravljanja restrukturiranjem, odnosno programima koji omogućuju prilagodbu radnih mjesta ili prekvalifikaciju kada je ona nužna, uključujući ulogu koju sindikalni i radnički predstavnici mogu imati u tom procesu.

2. Karakteristike ispitivanja

Veličina poduzeca

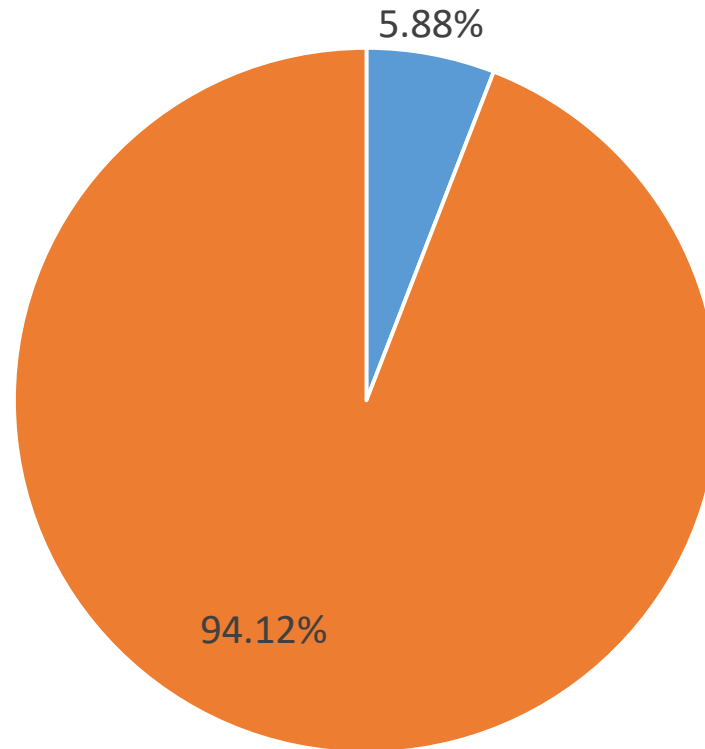
- veliko poduzeće (≥ 250 radnika)
- srednje poduzeće (< 250 radnika)
- malo poduzeće (< 50 radnika)
- mikro-poduzeće (< 10 radnika)
- nepoznato

Ukupno odgovora: 85

Funkcija ispitanika

- član uprave/predstavnik poslodavca
- radnik/predstavnik sindikata

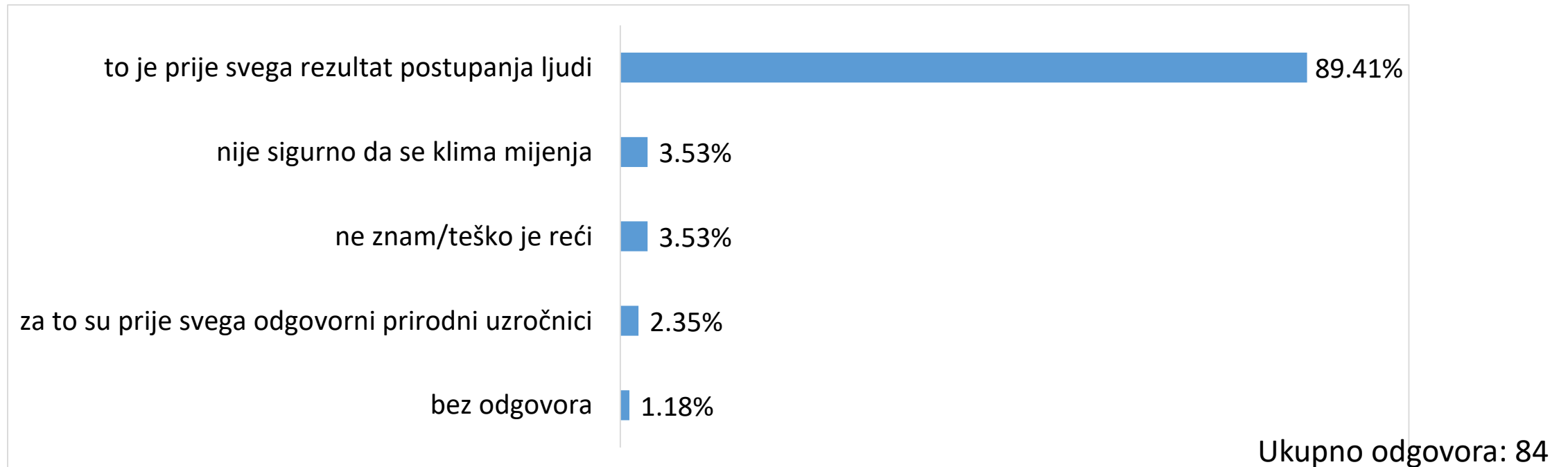

Ukupno odgovora: 85

3. Kontekst Europskog zelenog plana

Uzroci klimatskih promjena

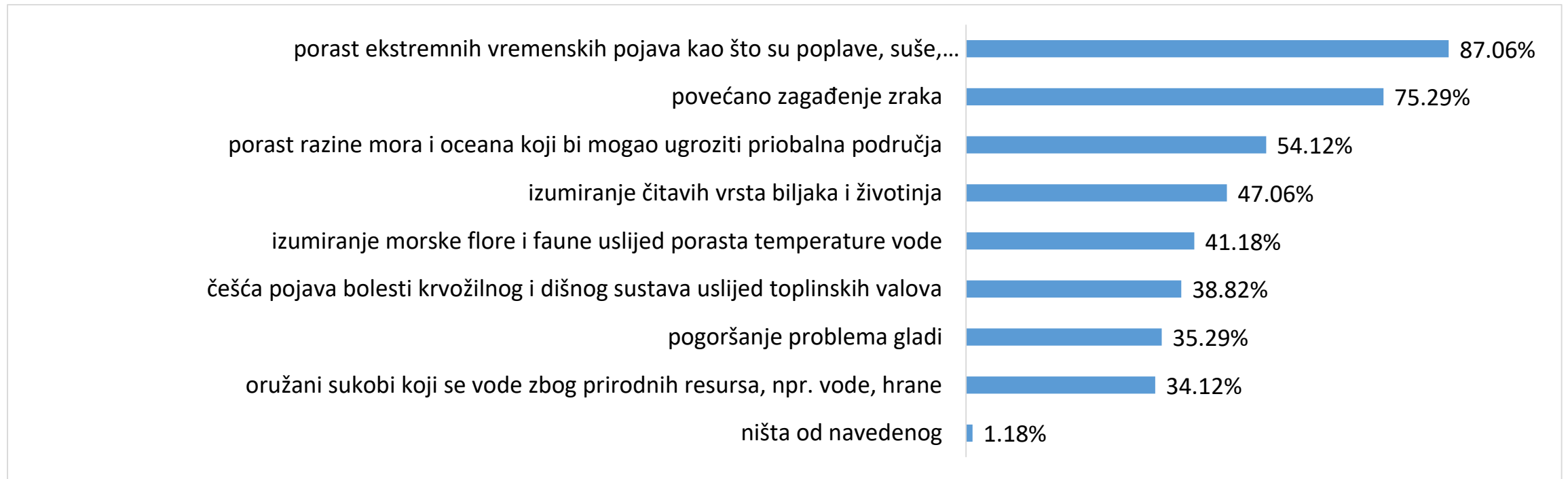
1.1. Možda ste čuli da se klima u svijetu mijenja uslijed porasta temperature u posljednjih 100 godina. U čemu prije svega vidite uzroke klimatskih promjena? Izaberite pravi odgovor.

Velika većina ispitanika smatra da je ljudsko djelovanje glavni uzrok klimatskih promjena.

Glavne prijetnje klimatskih promjena

1.2 Što su, po Vašem mišljenju, najveće prijetnje po ekonomiju i društvo koje proistječu iz klimatskih promjena? Možete zaokružiti više odgovora.

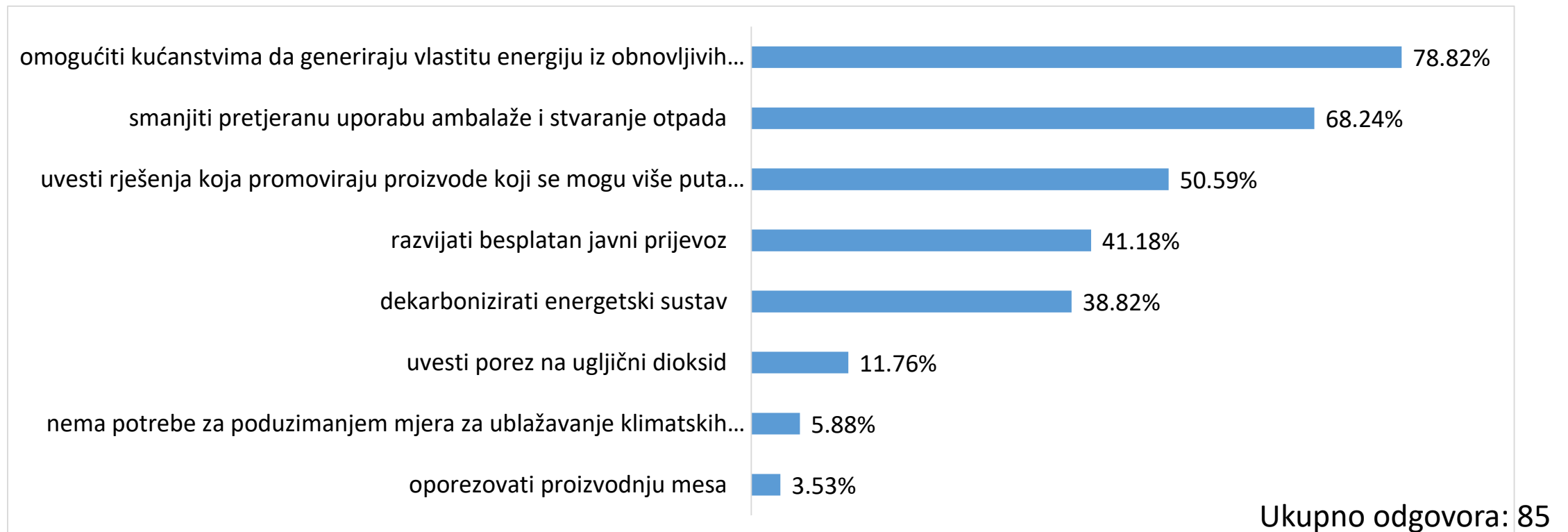

Ukupno odgovora: 85

Ispitanici najvećim prijetnjama doživljavaju one posljedice klimatskih promjena koje najizravnije ugrožavaju suvremeni način života (ekstremne vremenske pojave, zagađenje zraka...).

Najvažnije aktivnosti za ublažavanje klimatskih promjena

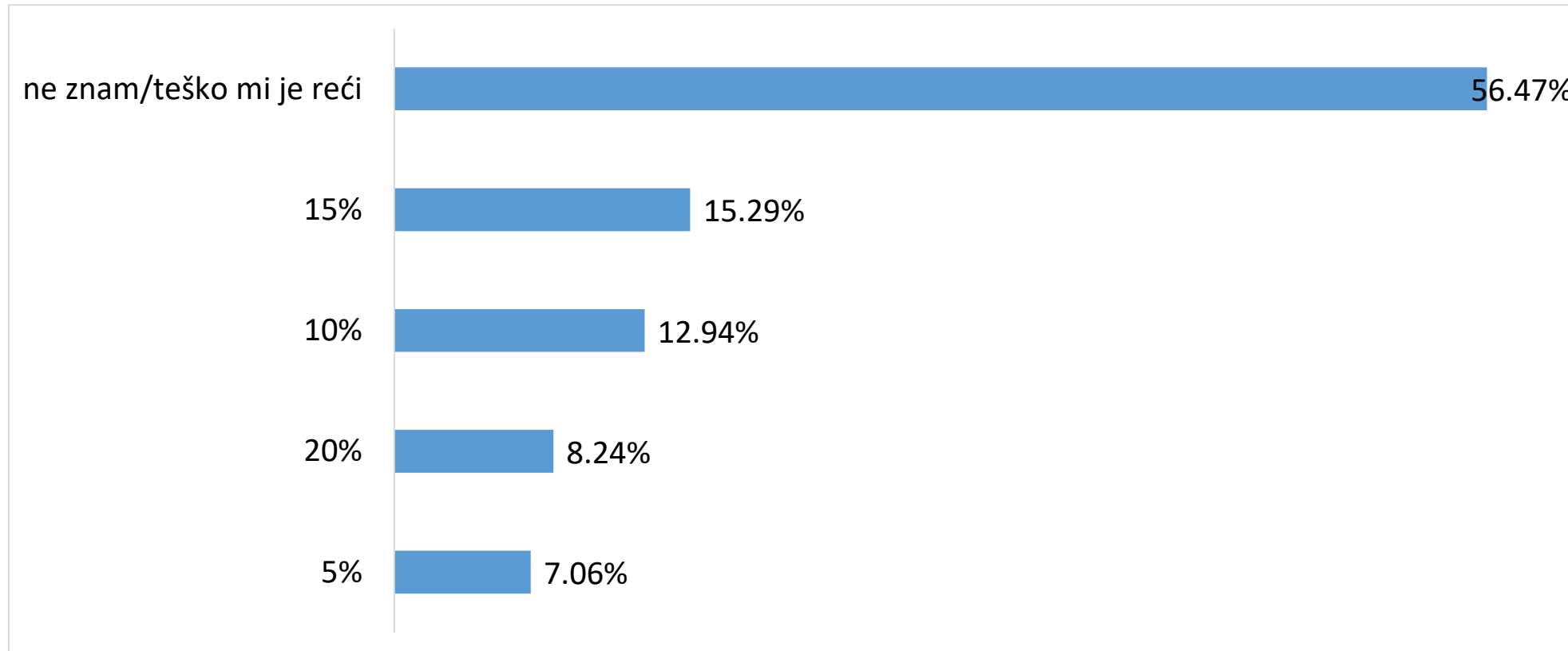
1.3. U nastavku su navedene razne aktivnosti koje vlade mogu poduzimati u cilju ublažavanja klimatskih promjena (smanjenje emisije plinova sa stakleničkim učinkom). Što bi od svega navedenog najprije trebalo poduzeti? Obilježite tri aktivnosti koje su po Vašem mišljenju najvažnije.

Većina ispitanika najvažnijim mjerama smatra proizvodnju energije iz obnovljivih izvora i smanjivanje količine otpada.

Udio sektora čelika i metala u emisijama CO2

1.4 Koliki je udio emisija CO2 u Europi u sektoru metala i čelika? Izaberite samo jedan odgovor.

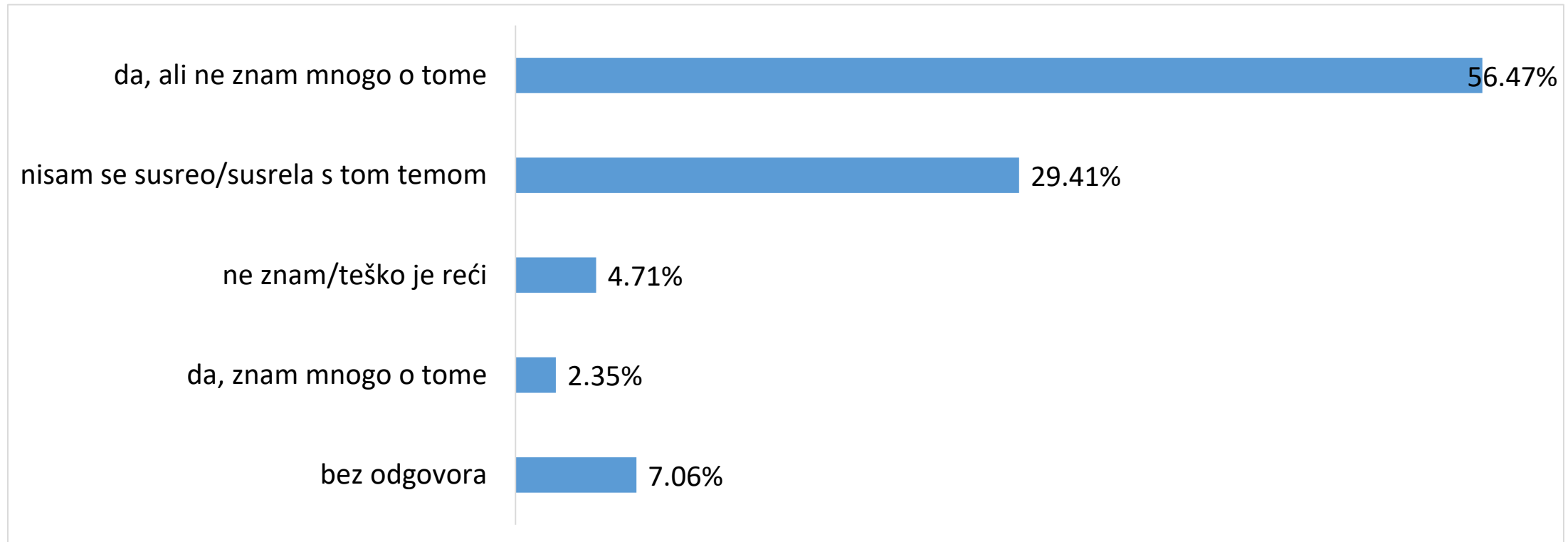
Ukupno odgovora: 85

Velika većina ispitanika ne može procijeniti udio sektora čelika i metala u emisijama CO2.

4. Znanje i stavovi o temi Europskog zelenog plana

Evropski zeleni dogovor

2.1 Jeste li već čuli za Evropski zeleni dogovor koji je usvojila Evropska unija?

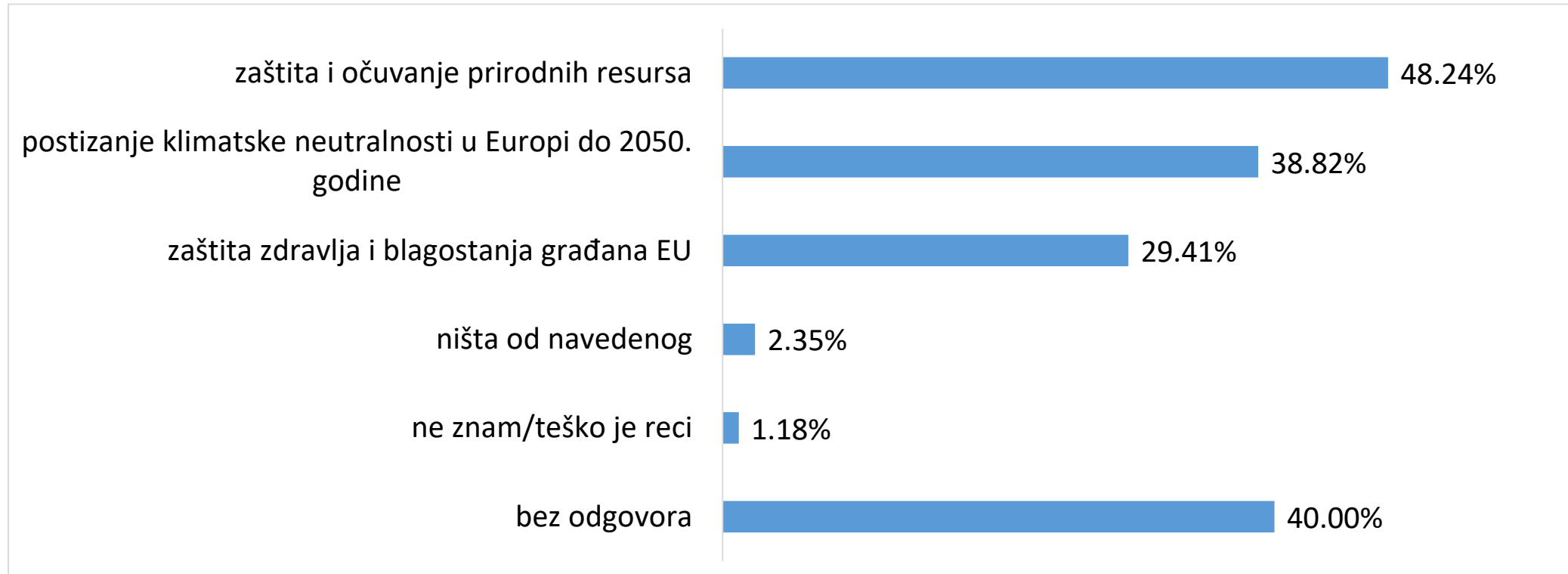

Ukupno odgovora: 79

Velika većina ispitanika slabo poznaje Evropski zeleni dogovor, ili uopće nije čula za njega.

Glavni ciljevi Europskog zelenog dogovora

2.2 Koji su po vama glavni ciljevi Europskog zelenog dogovora? Možete obilježiti više odgovora.

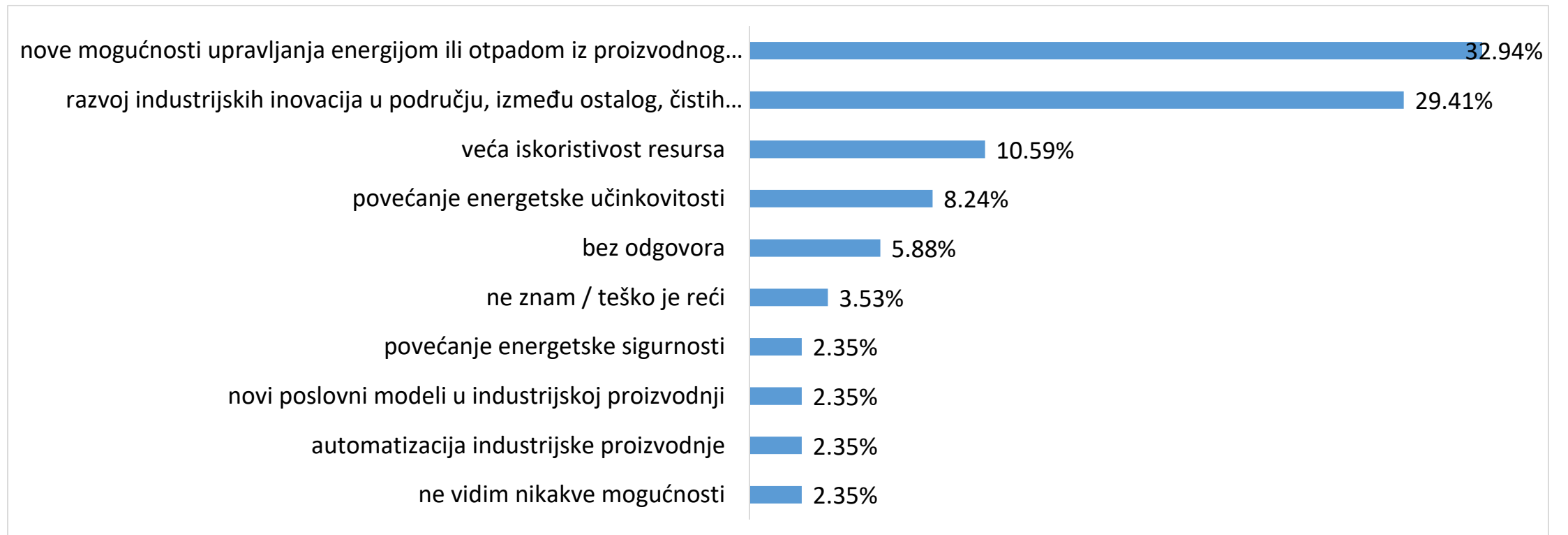

Ukupno odgovora: 51

Ispitanici uglavnom smatraju da je glavni cilj Europskog zelenog dogovora zaštita prirodnih resursa. Ipak, velik broj ispitanika nije uopće odgovorio na pitanje, vjerojatno zato što nikada nisu čuli za Europski zeleni dogovor.

Mogućnosti za sektor metala i čelika

2.3 Kakve mogućnosti vidite za sektor metala i čelika kada je riječ o težnji ka klimatskoj neutralnosti? Možete odabrati više odgovora.

Ukupno odgovora: 80

Većina ispitanika najvažnijim mogućnostima za sektor metala i čelika vide nove mogućnosti upravljanja energijom ili otpadom, te razvoj industrijskih inovacija na području čistih tehnologija.

Opasnosti za sektor metala i čelika

2.4 Koje opasnosti po metalni i čelični sektor vidite u svezi sa težnjom ka klimatskoj neutralnosti? Možete odabrati više odgovora.

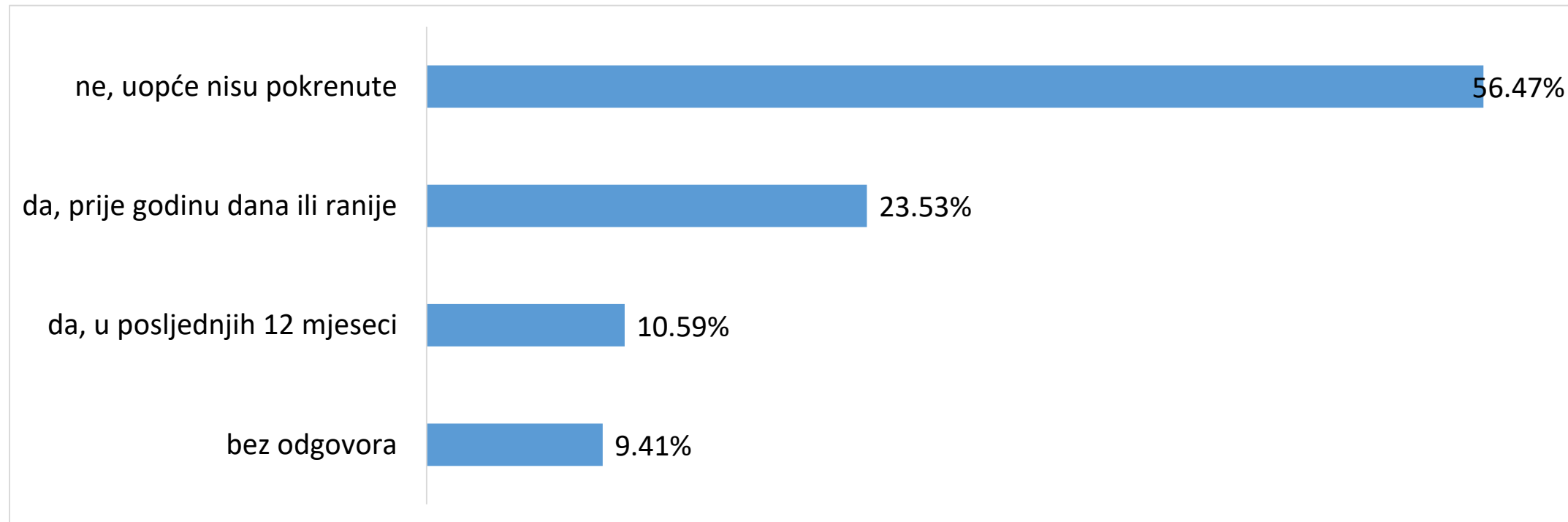
Ukupno odgovora: 80

Ispitanici se najviše boje gubitka radnih mjesta i zatvaranja industrijskih postrojenja.

5. Zelena tranzicija na razini poduzeća

Zelena tranzicija kao predmet socijalnog dijaloga

3.1 Jesu li teme povezane sa smanjenjem utjecaja kompanije na klimu i okoliš pokrenute u razgovorima između poslodavca i sindikata u vašoj kompaniji?

Ukupno odgovora: 77

U radnim sredinama većine ispitanika nije bilo razgovora između poslodavca i sindikata o temama povezanim sa smanjenjem utjecaja kompanije na klimu i okoliš. Ipak, kod trećine ispitanika takvih je razgovora bilo i ti slučajevi mogu biti korisni primjeri dobre prakse.

Teme socijalnog dijaloga o klimatskim promjenama

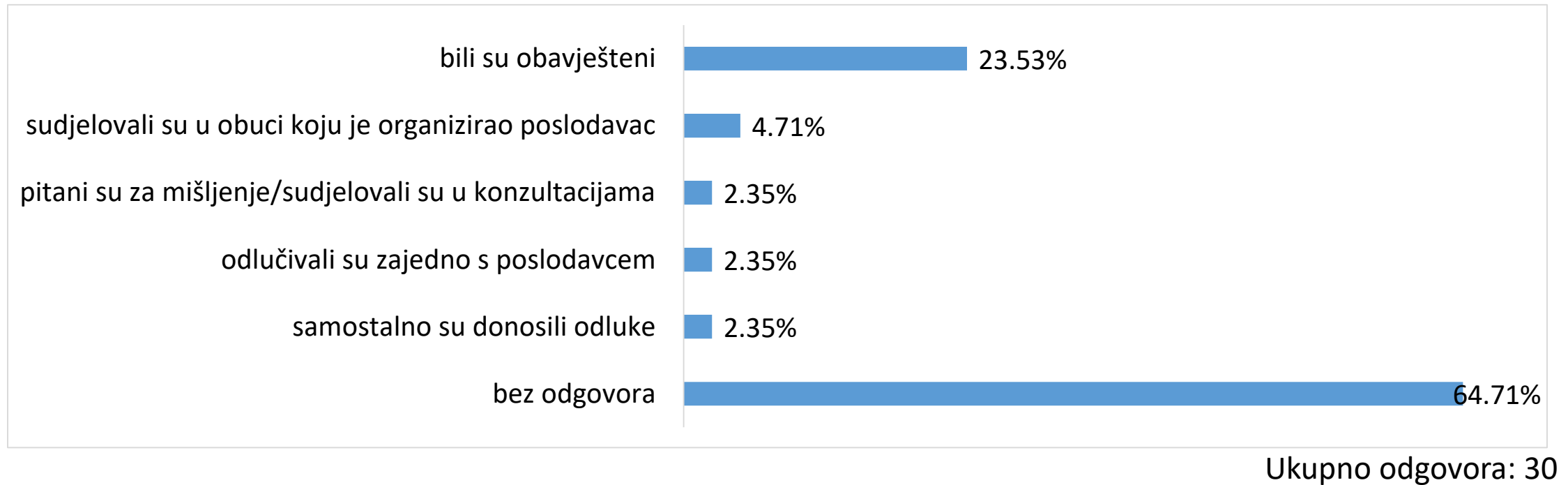
3.2 Koje su to bile teme? Izaberite prave odgovore.

Ako je bilo razgovora, oni su najčešće bili o upravljanju otpadom i novim tehnoloskim procesima. Vrlo rijetko se razgovara o restrukturiranju i ekonomskim pitanjima, ali razlog tome može biti u cinjenici da prilagodba klimatskim promjenama još nije uzrokovala značajne promjene na ovim područjima u mnogim kompanijama.

Načini uključivanja radnika

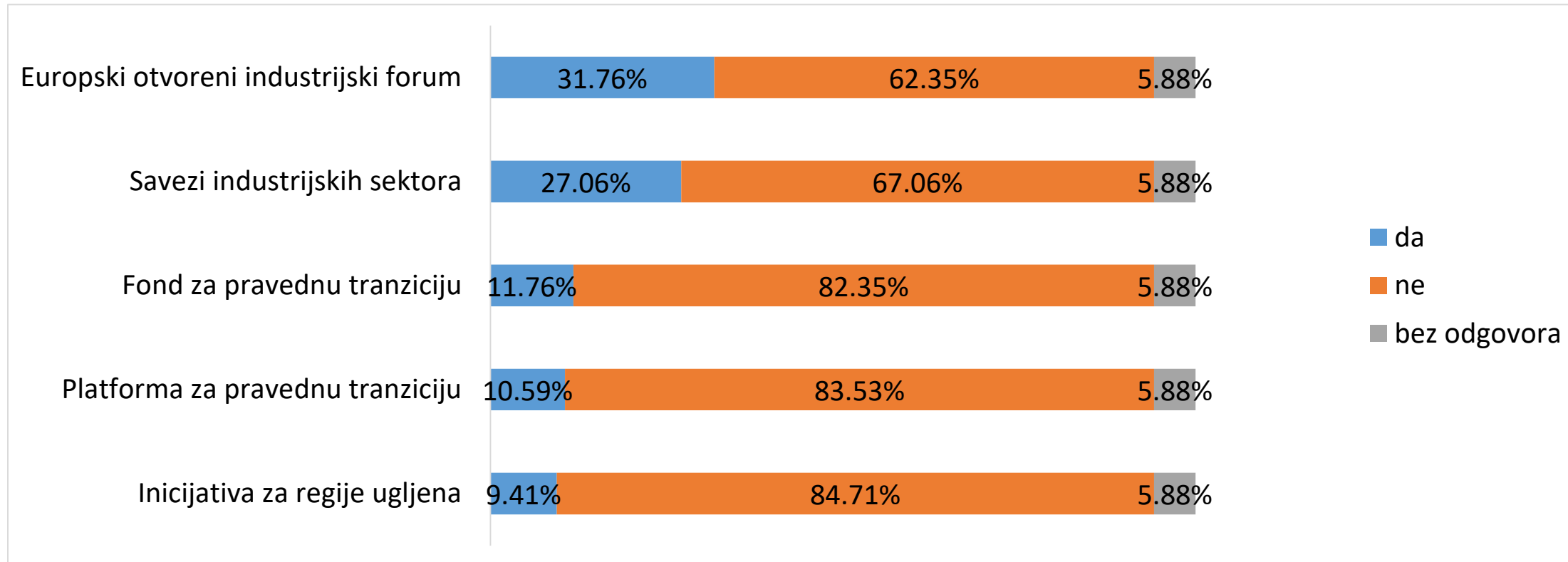
3.3 Na koji način su zaposlenici bili uključeni u aktivnosti kompanije vezane za smanjenje njezina utjecaja na klimu i okoliš? Izaberite pravi odgovor/odgovore.

Najčešći način uključivanja radnika je njihovo informiranje o tome što kompanija poduzima. Velik broj ispitanika koji uopće nisu odgovorili ukazuje da u većini slučajeva nije bilo čak ni informiranja.

Upoznatost s europskim inicijativama

3.5 Jeste li čuli za sljedeće inicijative? Obilježite pravi odgovor.

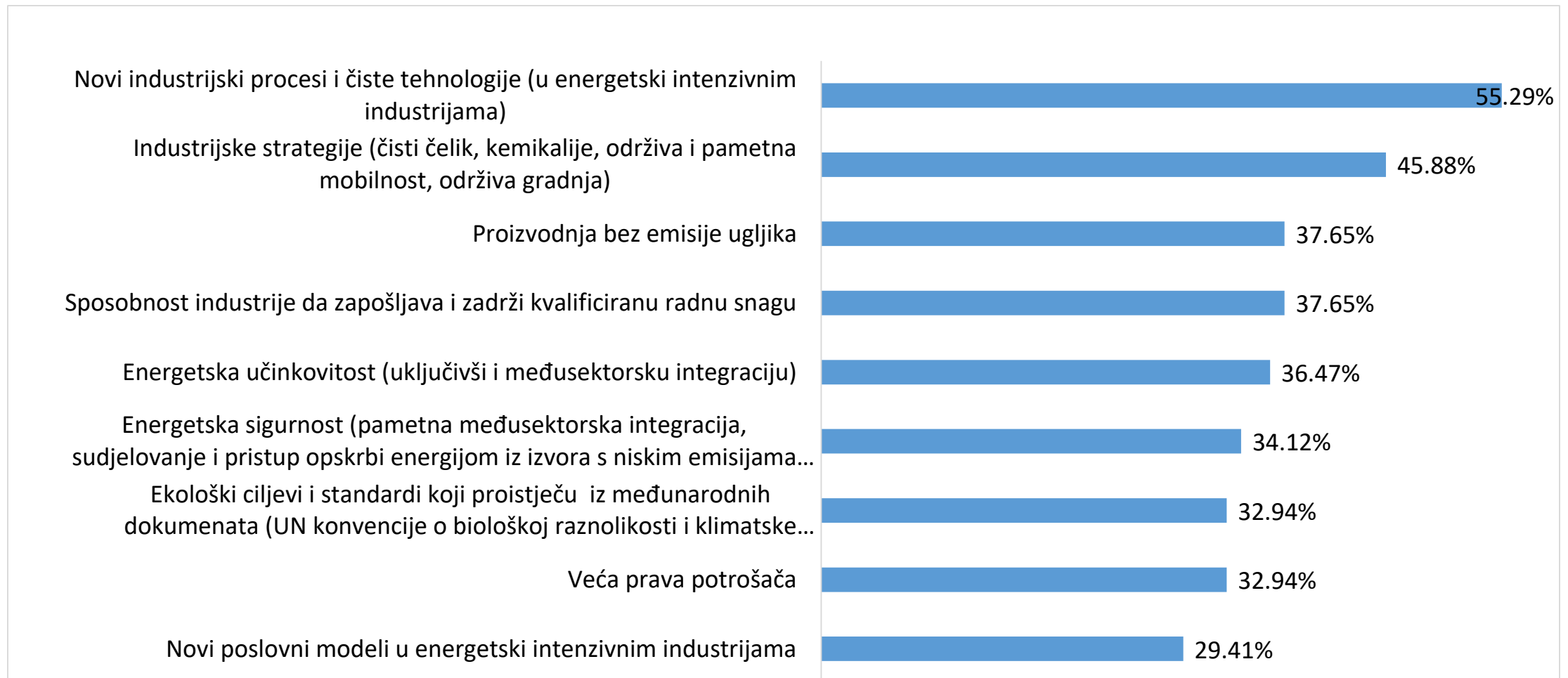
Ukupno odgovora: 80

Većina ispitanika nije upoznata s europskim inicijativama, no najviše ih je čulo za Europski industrijski forum i saveze industrijskih sektora.

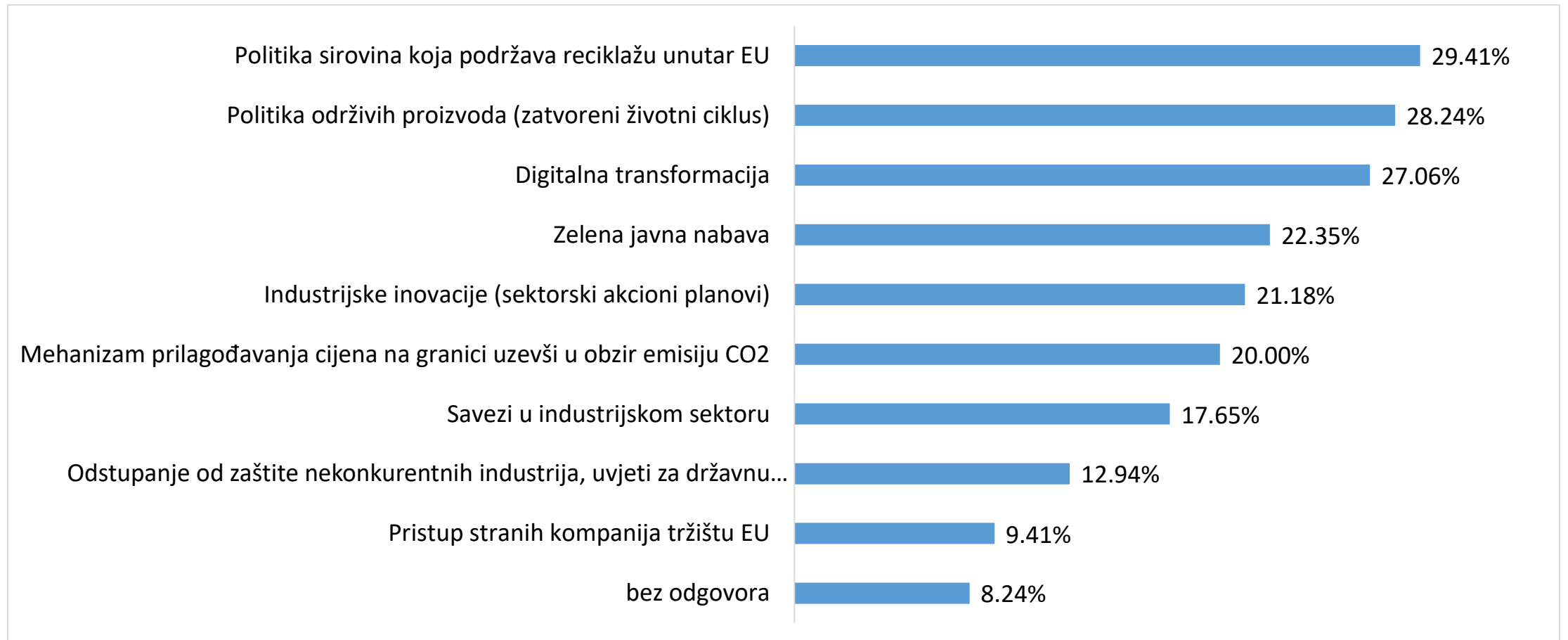
6. Potrebe za obukom radnika i poslodavaca

Najkorisnije teme

4.1 Preferirane teme na tom području: Strategije i aktivnosti povezane s Europskim zelenim sporazumom. Označite na spisku ispod one teme koje bi za Vas bile najkorisnije ili najzanimljivije. Možete odabrati sve željene teme.

Nakorisnije teme (2)

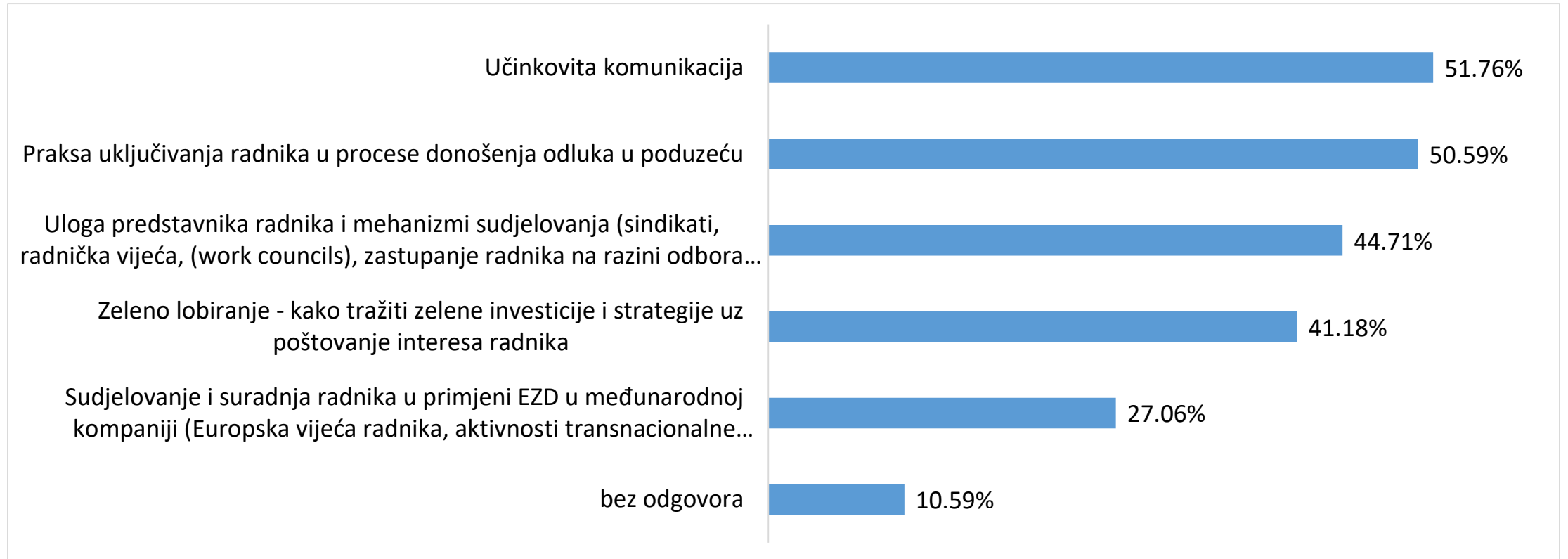

Ukupno odgovora: 78

Većina ispitanika nakorisnijim temama smatra nove industrijske procese i čiste tehnologije, te industrijske strategije.

Nakorisnije teme vezane uz uključivanje radnika

4.2 Omiljene teme područja: Uspješno uključivanje u primjenu Europskog zelenog dogovora na razini poduzeća

Ukupno odgovora: 76

Većina ispitanika nakorisnijim temama vezanima uz uključivanje radnika smatra učinkovitu komunikaciju i konkretne prakse uključivanja radnika u procese donošenja odluka.